

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Szűcs Tamás (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. felperes neve) I. rendű, (II.r. felperes neve) II. rendű, (III.r. felperes neve) III. rendű, (IV.r. felperes neve) IV. rendű, (V.r. felperes neve) V. rendű, (VI.r. felperes neve) VI. rendű felpereseknek (valamennyien ... szám alatti lakosok), a dr. Simon Attila (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen szerződés jogellenes felmondása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. január 20-án kelt 19.P.21.262/2010/9. számú ítélete ellen az I-VI. rendű felperesek részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I-VI. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen, 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Kötelezi az I. rendű felperest, hogy 12.000 (tizenkettőezer) forint, a II. rendű felperest, hogy 10.000 (tízezer) forint fellebbezési illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

A fennmaradó további 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési illetéket a III-VI. rendű felperesek személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság rész-közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az I. rendű felperes és az alperes között létrejött előfizetői szolgáltatási szerződés bírósági módosításra irányuló igénye bíróság előtti érvényesítését megelőzően egyoldalúan felmondta a szerződést, jogellenesen szüntette meg azt.

Ugyanakkor az I-VI. rendű felpereseknek a véleménynyilvánítási szabadság megsértése megállapítása tekintetében előterjesztett kereseti kérelmét elutasította. A rész-közbenső ítéletet a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.763/2009/4. számú részítéletével a nem fellebbezett részt nem érintve helybenhagyta.

Az eljárás folytatása során a felperesek keresetüket módosították és általános kártérítésként kérték az alperes kötelezését az I. rendű felperes tekintetében 200.000 forint, a II. rendű felperes tekintetében 150.000 forint, a III. és IV. rendű felperesek tekintetében 100.000-100.000 forint, az V. rendű felperes tekintetében 50.000 forint, a VI. rendű felperes tekintetében pedig 20.000 forint megfizetésére.

Követelésük indokolásaként előadták, hogy az információk beszerzése, az információk többoldalú megismerése számukra többletköltséget okozott és I-II. rendű felperesek olyan sajtótermékek megvásárlására is rákényszerültek, amelyek megvétele egyébként nem volt szándékukban, ezen kívül a televízióval azonos tájékozottsági fokot nagyobb időráfordítással tudtak elérni. A gyermekeik - III-VI. rendű felperesek - korábban a televízión nézett mesefilmeket, ifjúsági filmeket nem tudták megtekinteni, ezen ismeretek hiánya a mindennapi életükben, az iskolában, az óvodában sérelmet jelentett számukra, még az emiatt megvásárolt mesefilmek, filmek szintén többletköltséget okoztak.

Az alperes a módosított kereseti kérelem elutasítását kérte.

Előadta, hogy a szolgáltatás helyreállítását több esetben felajánlották és a felperesek ennek ellenére nem tettek eleget kárenyhítési kötelezettségüknek.

Arra is hivatkozott, hogy az általános kártérítés alkalmazásának törvényi előfeltételei vannak és ezek nem állnak fenn, a nem vagyoni kár tekintetében pedig a felpereseknek azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy konkrétan mely személyhez fűződő joguk szenvedett sérelmet.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

Kötelezte az I-VI. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 100.000 forint perköltséget.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 147.000 forint illetékről úgy rendelkezett, hogy az I. rendű felperes 36.000 forintot, a II. rendű felperes 34.000 forintot, az alperes pedig 21.000 forintot köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Megállapította, hogy a további 56.000 forint kereseti illetéket a III-IV-V-VI. rendű felperesek költségmentessége folytán az állam viseli.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk-nak a szerződésszegésre vonatkozó általános szabályait, a Ptk. 298. § a) pontját, a 299. § (1) bekezdését, a 318. § (1) bekezdését, a kártérítési felelősség szabályait, a Ptk. 339. § (1) bekezdését, a 340. § (1) bekezdését, a 355. § (1) és (4) bekezdését, a 359. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 49. számú állásfoglalását, valamint a BH2003. évi 249. és a BH2000. évi 541. számú jogeseteket.

Kifejtette, hogy az általános kártérítés alkalmazásának a jogszabályban rögzített feltételei a jelen esetben nem állnak fenn, mert az újság előfizetése, megvásárlása, a mesefilmek, illetve a DVD beszerzése a felperesek részéről összességében

igazolható, tehát az erre vonatkozó bizonyítékok felmutatása a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a felpereseket terhelte.

A csatolt írásos nyilatkozatok a módosított keresetben foglaltak igazolására azonban érdemben nem voltak alkalmasak. Az elsőfokú bíróság szerint kérdéses az is, hogy a megjelölt sajtótermékek elolvasása, annak tartalmának részletes megismerése miért jelentett hátrányt az I-II. rendű felperesek számára, továbbá arra sem adtak érdemi magyarázatot, hogy miért nem járultak hozzá a felajánlott szolgáltatás visszakapcsolásához, a kompenzációhoz, az eredeti állapot helyreállításához.

A III-VI. rendű felperesek alapvetően nem vagyoni jellegű kárra hivatkoztak, ami viszont kizárólag a személyiségi jog megsértéséhez kapcsolódhat, azonban az elsőfokú bíróság szerint azt nem jelölték meg, hogy mely személyhez fűződő joguk szenvedett sérelmet és hogy miért nem tettek eleget kárenyhítési kötelezettségüknek, illetve hogy az egyéb szolgáltatók igénybevételének lehetőségével miért nem éltek.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperesek kártérítés iránti igényét bizonyítottság, illetőleg jogalap hiányában elutasította.

A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést és kérték a módosított kereseti kérelmüknek megfelelően az alperes kártérítés megfizetésére kötelezését.

Ismertették a keresetet, a jogalap körében született első- és másodfokú rész-közbenső ítéletet, továbbá az ezt követően módosított kártérítés iránti igényüket.

Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság álláspontja téves és jogszabálysértő, az a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdésébe, valamint a Pp. 215. §-ába ütközik.

Részletesen előadták, hogy milyen nagyságrendű többletkiadást kénytelenek viselni az alperes jogellenes felmondásának következményeként, hiszen a megvásárolt sajtótermékek, valamint a beszerzett DVD kiadványok többletköltségeket jelentettek.

Hivatkoztak arra, hogy az általános kártérítés lényege éppen az, hogy a meg nem határozható kárt kompenzálja.

Rámutattak arra, hogy egyértelműen soha nem volt megállapítható az, hogy havonta ténylegesen mennyi újságot, illetve DVD kiadványt vásároltak, így a havi kiadás mértékét csak „átlagszámként” tudták meghatározni. Azt is kiemelték, hogy a beszerzett áruk természetére figyelemmel nem is elvárható, hogy azokról minden alkalommal számlát kérjenek, és az újságárusok az esetek többségében egyébként csak bizonylatot állítanak ki, ami konkrét bizonyítékként nem fogadható el.

Állították, hogy az általános kártérítés megállapításának feltételei fennállnak, illetve, hogy annak összegszerűsége nem tekinthető eltúlzottnak.

Előadták, hogy nem az újságolvasás okozta számukra a kárt, hanem az, hogy az információkat csak többletkiadások vállalásával ismerhették meg.

Megítélésük szerint téves az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, miszerint „határozott kereseti kérelmet terjesztettek elő a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában a 2010. szeptember 7-i tárgyalást megelőzően”, mivel a szeptember 7-i tárgyalási jegyzőkönyv csak az ügyvédjelölt nyilatkozatát

tartalmazta, azonban a korábban előadottak alapján egyértelmű, hogy ez a nyilatkozat megfogalmazását tekintve téves volt, ezért erre is tekintettel a későbbi beadványaikban a kereseti kérelmüket pontosították.

Sé relmezték az illetékfizetésre kötelezést is, vitatták az elsőfokú bíróság által kiszámított kereseti illeték összegét, valamint a pertárgyértékhez nem igazodó alperesnek járó perköltséget is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a felperesek kártérítés iránti igénye vonatkozásában az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást, amelyre alapított érdemi döntése helytálló, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének és a Pp. 254. § (3) bekezdésének megfelelően helybenhagyta, annak helyes indokai alapján.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket teljes körűen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra, az alábbiak kiemelése mellett.

A Ptk. 359. § (1) bekezdése szerint ha a kár mértéke - akár csak részben - pontosan nem számítható ki, a bíróság a károkozásért felelős személyt olyan összegű általános kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas.

A kártérítés általános szabályai alapján a kár bekövetkezését a károsultnak kell bizonyítania, ha azonban a kár mértékét nem lehet pontosan megállapítani, akkor általános kártérítés szabályai válnak irányadóvá. Az általános kártérítés megítélésére tehát akkor kerülhet sor, ha egészen bizonyos, hogy a károsultnak a kára bekövetkezett, de a kár mértéke pontosan nem állapítható meg a bizonyítási eljárás eredményeképpen sem.

A Pp. 206. § (3) bekezdése, mint eljárásjogi szabály mérlegelési jogkört biztosít a bíróság számára arra az esetre, ha a teljes körű bizonyítás lefolytatását követően a követelés összege pontosan nem határozható meg, azonban ez nem mentesíti az igényérvényesítőt a bizonyítási kötelezettség alól. Az általános kártérítés megállapítására mindaddig nem kerülhet sor, amíg nyilvánvalóvá nem válik, hogy a kár mértéke nem számítható ki (BH 2000. 541., PK 49. számú állásfoglalás).

A Ptk. 359. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezése a károsult érdekét szem előtt tartva azt tartalmazza, hogy ilyen esetben - tehát ha a kár mértéke akár csak részben sem számítható ki - a bíróság a károkozásért felelős személyt olyan összegű általános kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Ez a rendelkezés biztosítja, hogy a károsult olyan helyzetbe kerüljön, mintha őt kár nem érte volna.

Az eljárás során azonban gondosan vizsgálnia kell a bíróságnak azt, hogy az általános kártérítés megítélhetőségének feltétele fennáll-e, és a kárigényt teljes

egészében elbírálva kell döntenie arról, hogy a károsultat mekkora kár érte, illetve, hogy ezért kitől jár részére az elégtételt biztosító kártérítés.

A felperesek arra hivatkoztak, hogy az alperesnek a szerződéses viszony felmondása miatt az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény, valamint a Ptk. szerződésekre vonatkozó általános szabályai, a szerződésszegésért való felelősség, valamint a kártérítés általános szabályai alapján felelnie kell azért a kárért, amelyet azzal okozott, hogy a korábban megszerzett információkhoz csak többletkiadás vállalásával juthattak, újságokat kellett vásárolniuk, a gyermekeknek DVD, valamint gyermek mese filmeket kellett beszerezniük.

Azt azonban az eljárás során nem bizonyították, hogy ez milyen többletköltséggel járt, holott erre - a számla kérésre, fizetési bizonylatok beszerzésére - lehetőségük lett volna.

Az általános kártérítés Ptk. 359. § (1) bekezdésének szabályait figyelembe véve a felpereseknek kellett volna azt igazolniuk, hogy az I. rendű felperes és az alperes között létrejött előfizetői szolgáltatási szerződés bírósági módosítására irányuló igény érvényesítését megelőző egyoldalú felmondást, jogellenes megszüntetést követően a kártérítés megilleti őket.

Jelen esetben a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint sem állnak fenn az általános kártérítés iránti igény feltételei, mert a felperesek által érvényesített kártérítés igény nem olyan jellegű, amelynek összecszerúsége nem bizonyítható, illetve ami nem számítható ki. Ennek megfelelően a felperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettségnek nem tettek eleget, erre nézve indítványt sem terjesztettek elő, ezért az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a felperesek kártérítési igényét elutasította, így a felperesek emiatti jogorvoslati kérelme nem alapos.

Az elsőfokú bíróság részíteleivel az I-VI. rendű felpereseknek a véleménynyilvánítási szabadság megsértésének megállapítása tekintetében előterjesztett kereseti kérelmét is elutasította.

Ezt követően nem jelöltek meg a peres eljárás során olyan jogalapot, amely a módosított kereseti kérelmük szerinti nem vagyoni kártérítés iránti igényt megalapozta volna. A nem vagyoni kártérítés nem szakítható ki a kártérítés általános szabályai alól, így ebben az esetben is egyik feltétel a kár bizonyítása. Önmagában annak állítása, hogy a jogsértés elvileg alkalmas lehet a hátrányokozásra nem tekinthető olyan ténylegesen bekövetkezett nem vagyoni hátránynak, amely a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján a nem vagyoni kárpótlás megítélésének feltétele lehet.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontja szerint az irányadó kártérítési felelősségi szabályok szerint csak bizonyított hátrányok esetén van lehetőség annak csökkentése vagy kiküszöbölése érdekében a nem vagyoni kártérítésre. A nem vagyoni kártérítés jogintézménye az általános személyiségvédelem egyik eszköze, alkalmazásának feltétele, a nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó igény jogalapja, valamely személyhez fűződő jog megsértése.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.763/2009/4. számú részíteleivel azonban jogerősen az I-VI. rendű felpereseknek a véleménynyilvánítási szabadság megsértésének megállapítása tekintetében előterjesztett kereseti kérelmét elutasította, így a III-VI.

rendű felpereseknek a nem vagyoni kár megfizetésére - más jogcím megjelölésének hiányában - a követelésük nem lehet alapos.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem merült fel olyan ok, körülmény, amely az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását indokolta volna, ezért azt a másodfokú bíróság teljes egészében helybenhagyta.

Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összegével is, mert az igazodott a per tárgyának (a keresetben megjelölt) értékéhez, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet rendelkezéseihez.

A Fővárosi Ítéltábla a felmerült költségekről a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdésének c) pontjára, a 62. § (1) bekezdésének f) pontjára, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. és 14. §-ára, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában foglaltakra.

Budapest, 2011. október 18.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő